

روایت عشق، جنگ و زندگی

گفت‌وگوهایی با کارگردان و بازیگر نمایش «تن سایه» که در تماشاخانه سپند روی صحنه رفته است

فرزاد جمشیددقایی
گفت‌وگو

نمایش «تن سایه» به نویسندگی و کارگردانی مریم یاسین زاده و تهیه‌کنندگی احسان حاجی پور از ۱۰ تا ۳۱ شهریور ماه، هر شب ساعت ۲۱ در سالن شماره دو پردیس تئاتر سپند روی صحنه رفته است و نخستین تجربه کارگردانی عموم مریم یاسین زاده به‌شمار می‌رود. نمایشی که علاوه بر حضور مریم مومن، سمن قناده، آناهیتا خسروی، حسین جاهد و محمدزیندوکیلی، بازیگری همچون علیرضا جلالی تبار، سبنا و تلو بزین را روی صحنه دارد که بیشتر به دلیل نقش آفرینی در فیلم سینمایی «وقتی همه خوابیم» به کارگردانی بهرام بیضایی شناخته می‌شود. بازیگری که هم‌اکنون، فیلم سینمایی «بی صدا حلزون» به کارگردانی بهرنگ دزفولی زاده را روی پرده تئاتر سینماها دارد و پس از ۱۹ سال دوری به صحنه تئاتر بازگشته است. از این‌رو گفتگویی با مریم یاسین زاده کارگردان اثر راجع به نخستین تجربه کارگردانی و علیرضا جلالی تبار بازیگر نمایش «تن سایه» درباره دلایل دور شدن او از تئاتر در این سال‌ها ترتیب دادیم که می‌خوانید.

شکل سرمایه‌گذاری خود بر یک اثر نمایشی از ابتدا تا پایان اجرا، به این حوزه ورود کرده است و ممکن است به هیچ وجه تعریفی از «فرآیند تولید و تهیه یک اثر» در ذهن نداشته باشد. واژه و سمت تهیه‌کنندگی برای آدم‌ها تعریف‌های مختلفی دارد هر چند مبحث تهیه‌کنندگی از وظایفی است که باید به‌اصولی ترین شکل در روند تولید صورت بگیرد تا پروژه‌های دچار مشکل نشود.

دستیار کارگردان و برنامه‌ریز نمایش «فیتوچکا» وظیفه تئاتر را ایجاد یک تفکر و تلنگر زدن به مخاطب دانست و گفت: تفکری که بعد از تماشا یک اثر نمایشی ایجاد و تلنگری که به مخاطب زده می‌شود در ذهن او باقی می‌ماند، بدین معنی است که یک نمایش توانسته به وظیفه‌اش عمل کند. تفکر ایجادشده همراه با تماشاگر از سالن تئاتر خارج می‌شود و می‌تواند در وجود و ناخودآگاهی باقی‌مانده به‌صورتی که در شرایط مشابه با شخصیت‌ها و روایت‌ها برای او تداعی شود. به این صورت هنر نمایش وظیفه‌اش را انجام داده است و قرقی نمی‌کند که این تداعی با چه فاصله زمانی از

تهیه‌کننده تئاتر عنوان کرد: تهیه‌کننده شخصی است که باید در همه‌روند تولید اثر حضور داشته باشد و القای تولید یک اثر نمایشی و همچنین، طریقه همکاری با دیگر عوامل مثل کارگردان، بازیگر و غیره را بلد باشد. همیشه تهیه‌کننده سرمایه‌به‌یک اثر تزریق نمی‌کند بلکه می‌تواند تسهیل‌کننده فرآیند تولید از ابتدا تا انتها باشد. احسان حاجی پور تهیه‌کننده‌ای که با «تن سایه» همکاری می‌کند به شدت مسلط به اصول است و گروه نمایشی را در همه اتفاق‌ها همراهی می‌کند به طوری که باعث پیشبرد فعالیت‌ها می‌شود. در نتیجه، از نظر من وجود چنین تهیه‌کننده‌ای در هر اثر لازم است. با تاکید بر اینکه نباید اهمیت جذب سرمایه‌گذار و حامی مالی و حتی کمک هزینه‌های دولتی از سوی نهادهای تئاتر می‌مچون اداره کل هنرهای نمایشی را از یاد برد.

این عضو انجمن دراماترپی ایران راجع به ضررهایی که یک تهیه‌کننده ناآشنا به تئاتر می‌تواند به یک گروه نمایشی وارد کند، خاطر نشان کرد: چنین تهیه‌کننده‌ای برای سود بردن از

مریم یاسین زاده:

کرونا، همه تئاتر را در سکوت فرو برد

مریم یاسین زاده نویسنده و کارگردان «تن سایه» در ابتدا، تحلیل خود را درباره روند روی صحنه رفتن یک نمایش ارائه داد و مشکلات در زمینه اجرای یک اثر برای یک کارگردان کاراولی و کارگردانی که چندین اجرا تجربه کرده را یکسان قلمداد کرد. او گفت: مشکل‌هایی که برای اجرا بردن یک اثر نمایشی وجود دارد، مشکلی عام برای همه گروه‌های نمایشی محسوب و شامل پرسه‌نمرین، هزینه ساخت اثر، نبود حمایت‌ها و دیگر موارد می‌شود. در حال حاضر، قشر خاصی فقط درگیر چنین مشکلی نیست و همه را برمی‌گیرد و به‌ویژه بعد از اینکه کرونا آمد. از ۱۳۹۸ تا ۱۴۰۱ و در طول سه سال گذشته، هزینه ساخت اثر چندین برابر شد. در ادامه، کرونا، همه تئاتر را در سکوت فرو برد و فرصت اجرا رفتن را از برخی گروه‌ها گرفت و اجراهای آنها را عقب‌انداخت. نویسنده نمایش «واگیر ندارد» درباره ویژگی‌های یک